

הלכות ציצית – ג ב' ציצית לפניו וב' לאחריו

שוע"ר סי' ח

ו כדי לקיים מצות ציצית מן המובחר נכון הדבר להתעטף כעטיפת הישמעאלים בשעת ברכה ויעמוד כך כדי הילוך ד' אמות ובוה יוצא אף לסברא הראשונה.

ז וכן יעשה בטליתות קטנים שלנו, אף על פי דקיימא לן דיוצאין בה ידי חובת ציצית אף על פי שאין בהם עיטוף, מכל מקום כדי לצאת לדברי הכל, אם רוצה לברך להתעטף בציצית, טוב שיניח הטלית קטן על ראשו ורוחב הטלית יהיה לקומתו, שכן הוא דרך העיטוף, ויעמוד כך מעוטף לפחות כדי הילוך ד' אמות, ואחר כך ימשכנו מעל ראשו וילבשנו.

ודוקא בבגד שעושין כעין חתיכה אחת מרובעת ובית הצואר באמצע, ואם כן כשמתעטף בארכו [סביב] ראשו ורוחב גופו, כמו שנתבאר דזהו דוקא מיקרי עיטוף, הוי ליה ב' ציצית מצד זה וב' ציצית מצד זה. אבל אם הבגד תפור, אם כן כשיתעטף בארכו סביב ראשו ורוחב גופו, אזי **יבאו כל הד' ציצית מצד אחד, ולא נכון לעשות כן כמו שיתבאר לקמן**, לכן ילבשנו כדרכו ולא יתעטף בו כלל על ראשו, ולא יברך עליו להתעטף בציצית, אלא יברך אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות ציצית.

ט טוב ליזהר שבשעת עטיפה יזרוק כל הד' ציצית לצד שמאל כעטיפת הישמעאלים כדי הילוך ד' אמות:

י יחז[ני]ר ב' ציצית לפניו וב' ציצית לאחריו, כדי שיהא מסובב במצות. יש נוהגין לשום צד ימין על כתף שמאל כדי שיהיה מסובב במצות.

שוע"ר סי' י

כב מלבושים של גלילות אשכנז וספרד שהם פתוחים מלפניהם למעלה ומלמטה, ויש להם ד' כנפות ב' מלמעלה וב' מלמטה, פטורים מן הציצית. מפני שעיקר מצות ציצית הוא שיהיה ב' ציצית לפניו וב' ציצית לאחריו, כמו שנתבאר בסימן ח', אבל באלו המלבושים שכל הד' כנפות הם מלפניו, ואי אפשר ללבשם בענין אחר, יש לומר שלא חייבה אותן התורה כלל, ולכן נהגו להקל. אבל **כל ירא שמים יחמיר לעצמו לעשות קרן אחת עגולה, כדי שלא יהיה לו ד' כנפות מרובעים**.

שוע"ר סי' שא

מותר לקפל צד הימין ולהניחה על כתף שמאל, **כדרך שמתעטפין בטליתות של מצוה**, ולצאת כן לרשות הרבים, הואיל וכך הוא דרך לבישתה אף בבית.

פסקי הסדור הלכות ציצית

ברם כגון דא צריך לאודועי, שזה שנתבאר כאן ... זהו לפי מנהג שנתפשט בינינו להגביה צדי הטלית על הכתף מכאן ומכאן, **כדי שיהיה ב' ציצית לאחריו ושנים לפניו להיות מסובב במצות**...

אמנם דרך הטוב והישר הוא לנהוג כמנהג האריז"ל בספר נגיד ומצוה, והובא גם כן במג"א ... וככה היה המנהג בימי חכמי הגמרא, וכן היה המנהג עדיין בימי רמ"א, כמו שכתב המג"א ... וכנף העליון הימני ישליך על גבי כתפו השמאלית לאחריו (כדאיתא במדרש הובא בב"י). וכנף התחתון הימני יגביה על גב ידו הימנית ... ושתי ציצית שמלפניו, לפי סדר עטיפה זו הן העליונה השמאלית ותחתונה הימנית, ושתיים שמלאחריו הן העליונה הימנית שלמטה מכתפו השמאלית, והתחתונה השמאלית, שהוא משוך קצת לאחריו ... ונמצא מסובב במצוה. ככה יהיה מעוטף כל שעת התפלה...

יכסה ראשו ויתעטף כעטיפת ישמעאלים, דהיינו שיכרוך הטלית עם הב' כנפות של צד ימין סביב צוארו ויחזירנו לאחריו דרך צד שמאל, וב' כנפות האחרים של צד שמאל יהיו דרך הפנים, ונמצאו כל הד' ציציות מצד שמאל שתיים לפניו ושתיים לאחריו ... ויעמוד כך מעוטף לפחות כדי הילוך ארבע אמות אחר הברכה, ואחר כך יפשילנו כמנהג המקום.

מלבושים שלנו שיש להם ב' כנפות מלפניהם למטה וב' כנפות למעלה בבית הצואר, צריך ליזהר לעשות הכנפות שלמעלה עגולות, כמו שנהגו עכשיו מקרוב, ולא מרובעות כמקדם, כדי לפטרם מציצית לדברי הכל.

שו"ת ציץ אליעזר ח"ו סי' א

הסברא כשלעצמה ניתנת שפיר להאמר, כהוספת נימוק על מנהג הפטור, כשם ששאר האחרונים העלו טעמי פטור אחרנא, מה שנראה גם כן שלא הב"י ולא הד"מ העלו על דעתם לפוטרים משום כך, כי הסברא מתקבלת מאד על הדעת. מכל האמור בשרשי וסעיפי נימוקי הפטור, **נלפענ"ד דההלכה יוצאת מחוורת כשמלה, דמנהג ישראל תורה היא בפיטור סוגי מלבושים שלנו מחיוב ציצית**.